

Asia: VN/2465/2023

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuseronnoksesta valtioneuvoston tiedonvälityksen ja uutismedioiden tukemiseen vuonna 2023

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Arvoisat ministeriön päättäjät,

Mediatuki on äärimmäisen tärkeä elementti haja-asutalueiden tiedonkulun ja demokratian ylläpitämiseen. Valtakunnalliset useammin ilmestyvät maakunnalliset lehdet ovat viimeisen 10 vuoden aikana valitettavasti menettäneet merkittävästi printttilaajiaan eikä digitilaajien määrä ole kovinkaan paljon kuitenkaan kasvanut. Niiden tavoitavuuden merkitys on vähentynyt merkittävästi. Me harvemmin ilmestyvät ja varsinkin laajassa ja kattavassa Postin Kotisuora Premiumjakelussa olevat paikalliset lehtitoimijat koko Suomessa olemme tänä päivänä avainasemassa monen kunnan, kaupungin, seurakunnan, yhdistysten sekä yritysten tiedonkulussa ja viestinnässä. Jakelumme kattavuus ja tavoitavuus, vielä erillisenä kirjepostin mukana varmistaa lehden perillemenon ja viestien tavoitavuuden. Meihin ei digissä tapahtuneet muutokset juuri vaikuta. Koska lehtemme menee ilmaiseksi, meidät voi myös digissä lukea ilmaiseksi.

Vuonna 2019 lehdet kärsivät merkittäviä taloudellisia menetyksiä johtuen Postin lakosta marras-joulukuussa 2019 kun lehtiämme ei moneen viikkoon jaettu. Menetimme kaikki Joulunajan tärkeät ilmoitustulot. Menetimme siis liikevaihdollisesti erittäin merkittävän osan vuoden ilmoitusmyynnistä parhaaseen aikaan. Olimme tehneet investointipäätöksen perustaa Turkuun uusi lehti, kun iski korona. Nämä kovat iskut lehtiimme eivät silti meitä ole lannistaneet vaan paikallisella printillä on entistä vahvempi jalansija alueen tiedonkulussa, lukijoiden ja ilmoittajien mielestä.

Olemme jääneet myös paitsi kaikkia muita tukia tai alv. alennuksia joita tilattaville, useammin ilmestyville lehdille on annettu. Me harvemmin ilmestyvät lehdet olemme olleet koko Suomessa väliinpuotoajia vaikka olemme käytännössä oman ilmestymisalueemme jakelutavalta suurin ja merkittävin lehti tiedonkulun kannalta. Postin lakko, Korona ja viime vuonna raju Postin jakeluhintojen sekä myös paperin hinnan nousu ovat vaikuttaneet merkittävästi kaikkien lehtien toimintaedellytyksiin ja taloustilanteeseen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei lehdet saisi jatkossa toimintaansa kehitettyä kannattavammaksi. Yhtiöiden miinustulokset ja pääomien menetykset eivät kerro koko totuutta lehtien ja yhtiöiden tilasta ja mahdollisuudesta jatkaa

toimintaansa. Liiketoiminta sinällään monessa lehdessä on tervettä, nyt on tullut niin monta "muuttujaa" ja niin nopeasti, ettei kukaan lehti ole niihin pystynyt järkevästi reagoimaan. Nämä yhtiöiden tuloksiin ns. "ulkopuolelta" vaikuttavat tekijät on ehdottomasti otettava huomioon tukipäätöksiä tehtäessä eikä sulkea yhtään lehteä pois vain suoraan siitä syystä että se ei ole "tukikelpoinen". Paras toimenpide on rakentaa medialle kestävä ja pitkäaikainen tuki, vastaavasti kuin muilla pohjoismailla on. Paperinen tiedonkulku on turvattava tulotasoon tai paikkakuntaan riippumatta tasapuolisesti. On hyvä muistaa, että jos lehdet joutuvat lopettamaan toimintansa ei kukaan ole tekemässä myöskään paikallista digiä. Me Turun Seutusanomissa kannatamme ja vaadimme ehdottomasti pitemmän ajan tukitoimenpiteitä lehdille tiedonkulun varmistamiseksi. Nyt esitetystä Mediatuudesta on paljon hyviä ja äärettömän tärkeitä elementtejä, niiden jatkumo vaan tulee varmistaa tuleville vuosille.

1. Tuki pitää kohdistaa laajasti myös pieniin lehtitoimijoihin
2. Tuki pitäisi olla valtion jatkuva ja strateginen tuki (esimerkkinä Ruotsi, Tanska, Norjan mediatuki lehdille)

Leinonen Mika
Turun Seutusanomat